

Engellilere Yönelik Tutumların Deęiřtirilmesi

ZEÖ II

Tutumların Ölçülmesi

- Tutumlar doğrudan ölçülemez, dolaylı olarak davranış yoluyla ölçülebilir
- Bu ölçmede kullanılan davranış, sorulara cevap vermek ya da fikir belirtme şeklinde beliren sözel davranıştır

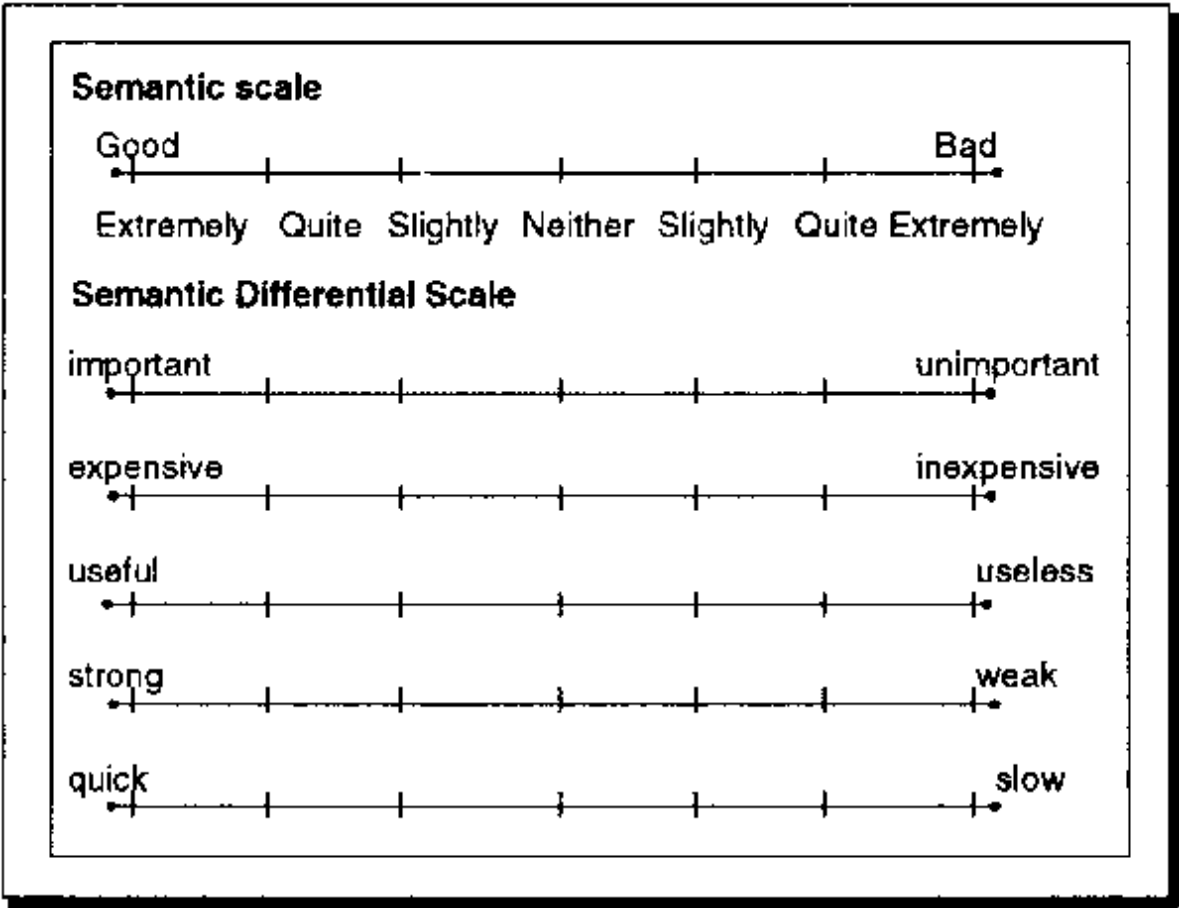
doğrudan ölçümler

dolaylı ölçümler

Doğrudan ölçüm teknikleri

- Tutum ölçekleri
- Kişinin bir obje ile ilgili görüşleri ona doğrudan yönlendirilen sorulara verdikleri cevaplarla belirlenmektedir.
- Örn. Kürtaja yönelik tutumunuz/görüşleriniz nelerdir?
 - Thurstone ölçekleri
 - Likert ölçekleri
 - Guttman ölçekleri
 - Duygusal anlam ölçeği

thurstone

guttman

- Bir dizi evet-hayır ile cevap verilebilecek maddeler

1. Achieving success is the only way for my child to repay my efforts as a parent.

Agree _____ Disagree _____

2. Going to a good college and getting a good job are important but not essential to my child's happiness.

Agree _____ Disagree _____

3. Happiness is more likely if a person has attained his/her educational & material goals.

Agree _____ Disagree _____

4. The customarily valued trappings of success are not a hindrance to true happiness.

Agree _____ Disagree _____

Likert ölçekleri (toplamalı sıralama tekniği)

- Likert (1932)
 - Belli bir tutumla ilişkili olduğu tahmin edilen çok sayıda tutum cümlesi (madde) bir araya toplanır

Rosenberg kendine güven ölçeği ilk 5 sorusu

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. En az diđer insanlar kadar deđerli olduđumu hissediyorum					
2. Bazı iyi özelliklerim olduđunu hissediyorum.					
3. Her şeyi hesaba katınca «başarısız biriyim» hissine kapılıyorum.					
4. Bazen kendimi kesinlikle işe yaramaz hissediyorum					
5. Kendime karşı pozitif bir tutumum var.					

- Bu maddeler bir denek grubuna verilir. Deneklerin bu cümlelere beş kategori üzerinden tepki göstermeleri istenir. Örneğin «kesinlikle katılıyorum» «katılıyorum» «ne katılıyorum ne katılmıyorum» «katılmıyorum» «kesinlikle katılmıyorum»
- Her denek için toplam puan hesaplanır. Yukarıdaki beş kategori sırasıyla 5,4,3,2,1 puan aralığı almak üzere her kişinin bütün ölçek maddelerine verdiği cevaplar toplanarak toplam bir puan elde edilir.
- En ayırıcı maddeleri seçebilmek için «madde analizi» yapılır madde analizi, her bir madde için o madde üzerinden grubun aldığı puanların, grubun bütün ölçek maddeleri üzerinden aldığı toplam puanlarla korelasyonudur. Madde analizinde, tüm ölçek puanlarıyla yüksek korelasyon gösteren maddeler tutulur, diğerleri atılır. Likert ölçekleme tekniğinde en önemli nokta **tek boyutluluktur**, yani bütün maddelerin aynı tutumu ölçmeleri gerekir. Madde analizi de işte bunu sağlamak için gereklidir. Tüm ölçek puanlarıyla yüksek korelasyon gösteren maddeler tüm ölçeğin ölçtüğü şeyi ölçüyor yani tüm ölçek boyutuna giriyor demektir.

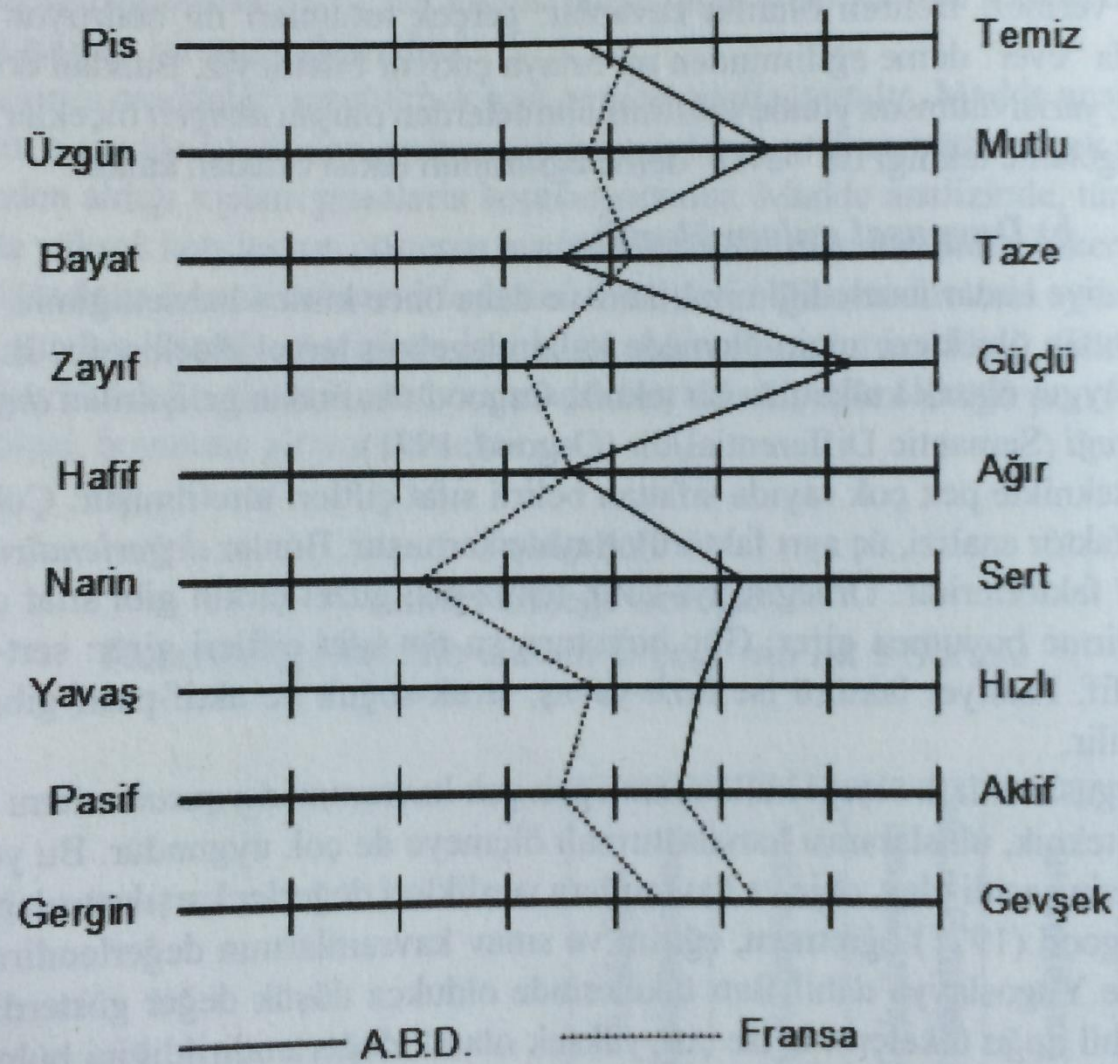
- Likert ölçeklerinde cümleleri hep aynı olumlu yönde yazmamak gerekir, çünkü hep aynı yönde yazılan cümleler insanların «evet» deme eğilimlerini kontrol etmemize olanak vermez.
- Beliren olumlu cevaplar, gerçek tutumları mı belirtiyor yoksa bir kısmı da «evet» deme eğiliminden mi ortaya çıkıyor bilemeyiz. Bundan dolayı yarısı olumlu yarısı olumsuz yönde yazılmış cümlelerden oluşan *dengeli* ölçekler kullanılır.

Duygusal anlam ölçeği

- Osgood (Semantic Differential) (1971)
- Pek çok sayıda sıfattan belirli sıfat çiftleri türetilmiştir→ değerlendirme, güç, faaliyet
- Bu ölçek kullanılarak pek çok kavramın duygusal anlamı ölçülmüştür
- Uluslararası karşılaştırmalı ölçmeye çok uygundur

- Ölçek geliştirilirken çok dikkatli olunmalı
- Tutum ölçecek cümleleri iyi seçilip hakemlere danışılmalı
- Madde analizi yapılmalı
- Geçerlik ve güvenirlik testleri gerçekleştirilmeli

Duygusal Anlam Ölçeği Örneği:
Amerikalı Üniversite Öğrencilerinin ABD ve Fransa Hakkında
Sıralamaları*

*Lindgren, 1973.

- İnsanların verdikleri cevaplar sizin duymak istedikleriniz mi?
(toplumsal olarak kabul edilen cevaplar mı?) kendi tutumları mı?
- Sosyal beğenirlik

Dolaylı ölçüm teknikleri

- Davranış gözlemi ve Örtük Çağrışım Testi (Implicit Association Test)
- <https://implicit.harvard.edu/implicit/turkey/takeatest.html>

Koyu Tenli - Açık Tenli ÖÇT

**Verilerinize göre:
Koyu Tenli İnsanlar ve Açık Tenli İnsanlar arasında otomatik bir tercih yok ya da tercih çok zayıf.**

Katıldığınız için çok teşekkür ederiz.

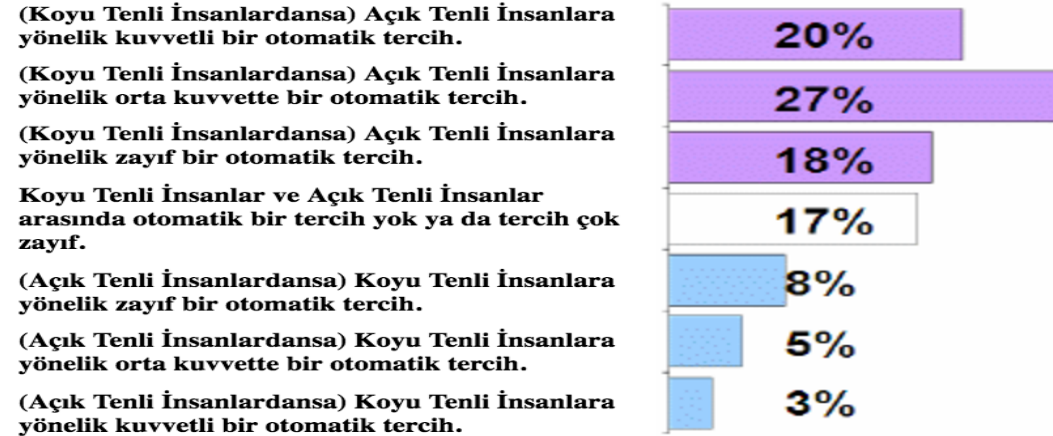
Çoğu katılımcı *Koyu Tenli İnsanları* Kötüyle ve *Açık Tenli İnsanları* İyiyle tersine kıyasla daha kolayca bağdaştırıyor.

Bir önceki sayfada cevapladığınız soruların pek çoğu 10 yıldan uzun süredir yapılan araştırmalarda test edildi. Örneğin eşleştirmelerin sırası sonucu etkiliyor ama test sürecine yapılan düzeltmelerle bu etki büyük ölçüde giderildi. Bu konuda daha fazla bilgiye şu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: [FAQ #1](#). Her ziyaretçi testleri rastgele bir sırada tamamlıyor. ÖÇT hakkında daha fazla şey öğrenmek için lütfen aşağıdaki bağlantıya gidin: [Temel Bilgiler](#)

Aşağıdaki bağlantıyı takip ederek başka deneme testleri yapabilirsiniz: [Deneme Testi Yapın](#)

İngilizce bilen ziyaretçileri [araştırma sayfamıza \(İngilizce\)](#) kaydolmaya davet ediyoruz. Bu sayfadan sosyal gruplar, kişilik, popüler kültür gibi 100'ün üstünde farklı konuyu kapsayan araştırmaya erişebilirsiniz.

Her bir skoru alan İnternet katılımcılarının yüzdesi

[Kapsamlı bir özet için buraya tıklayın](#)